

Harstad Havn KF
Boks 193
9482 HARSTAD

Tillatelse til mudring i sjø ved Seljestad

Fylkesmannen i Troms gir Harstad Havn KF tillatelse til vedlikeholdsmudring av sjøbunnsareal på inntil 5000 m² utenfor Seljestad. Mudringsmasser skal leveres til godkjent deponi, mens sprengstein skal disponeres til samfunnsnyttige formål.

Fylkesmannen har satt som vilkår i tillatelsen at avbøtende tiltak for å redusere partikkelspredning og dermed spredning av forurensning, skal benyttes under tiltaket. Likeledes er det satt krav om at fare for setninger og skader på deponi som følge av sprengning vurderes, og at avbøtende tiltak beskrives og tas med i plan for gjennomføring av tiltak. Dette skal godkjennes av Fylkesmannen før tiltaket blir igangsatt.

Tillatelsen er gyldig fra dags dato til 1. mars 2018.

Vedtaket er fattet med hjemmel i forurensningsforskriften § 22-6, og gjelder på de vilkår og forutsetninger som er gitt i vedlagte tillatelse, jf. forurensningsloven § 16.

Fylkesmannen i Troms viser til søknad av 16. oktober 2015, med endringsmelding 7. desember 2015, om tillatelse etter forurensningsforskriften § 22-6 til mudring i sjø ved Seljestad.

Bakgrunn

Harstad Havn KF søker om tillatelse etter forurensningsforskriften kapittel 22 om *Mudring og dumping i sjø og vassdrag* ved Seljestad, gnr/bnr. 58/842 og 58/858. Bakgrunn for tiltaket er behov for økt seilingsdyp. Det ble gjennomført mudring på samme lokalitet i 2014 i forbindelse med miljøoppryddingsprosjektet i Harstad havn. Mudringsområdet er anslått å være ca. 5000 m², med en vanddybde på ca. 0-10 meter. Tiltaket omfatter mudring av maksimalt 2500 m³ løsmasser, samt fjerning av anslagsvis 2200 m³ fjell. Det planlegges blant annet sprengning nær cellespunt ved deponi for forurensete masser.

Fire sedimentprøver i tiltaksområdet ble analysert for tungmetaller (arsen, bly, kobber, krom, kadmium, kvikksølv, nikkel, sink), polyaromatiske hydrokarboner (PAH₁₆), polyklorerte bifenyler (PCB₇) og tributyltinn (TBT).

Konsentrasjonen i overflatesedimentet i de fire prøvepunktene viste god miljøtilstand¹ eller bakgrunnsverdi² for samtlige analyserte parametere, med unntak av TBT og kobber ved to av stasjonene. TBT ble funnet i tilstandsklasse V³ ved stasjon 2 (218 µg/kg) og stasjon 4 (115 µg/kg) (se kart i søknad for detaljer om stasjoner). I tillegg ble kobber funnet i tilstandsklasse III⁴ ved stasjon 2. I et forsøk på å avgrense området med TBT- og kobber-forurensning, ble det tatt fem nye sedimentprøver av området (se kart i søknad for detaljer). Disse analysene viste imidlertid at sjøbunnen i området er betydelig forurenset av TBT, da TBT ble funnet i tilstandsklasse V ved samtlige stasjoner. Det ble derimot ikke funnet forhøyede verdier av kobber ved disse stasjonene.

De forurensete mudringsmassene er planlagt levert til godkjent deponi, mens ikke-forurensete mudringsmasser og sprengstein er oppgitt å skulle benyttes i et planlagt utfyllingsområde⁵.

Offentlig ettersyn

Med bakgrunn i høringsprosess til tillatelse til mudring, tildekking av sedimenter og etablering av strandkantdeponi i miljøoppryddingsprosjektet i Harstad havn, vedtatt 19.3.2012, unntar Fylkesmannen fra forhåndsvarsling til allmennheten i henhold til forurensningsforskriftens § 36-7, 2. ledd bokstav b.

I forbindelse med miljøoppryddingsprosjektet i Harstad havn, gjorde Tromsø museum en marinarkeologisk kartlegging av tiltaksområdet. På grunnlag av resultatene fra kartleggingen, hadde Tromsø museum ingen merknader til miljøoppryddingsprosjektet.

Søknaden av 16. oktober 2016 ble oversendt Harstad kommune, Kystverket og byggmester Per Strand AS for uttalelser.

- Byggmester Per Strand og Kystverket hadde ingen merknader til omsøkte tiltak.
- Harstad kommune ved plan og byggesakstjenesten har i brev av 15. januar 2016 uttalt at det anviste areal er regulert til blandet formål forretning/kontor; Havn og farled. De påpeker at det pågår en mindre reguleringsendring i området for å justere grensen mellom formålene. Endringen er ikke vedtatt, men Harstad kommune skriver at det kun gjenstår kartteknisk arbeid før vedtaket kan fattes. Planmyndighetens vurdering er derfor at søknaden er i tråd med planen.
- Harstad kommune ved miljørådgiver har i brev av 21. januar 2016 vurdert at det er positivt at det omsøkte tiltaket skal mudres på nytt, da området fortsatt er forurenset med TBT. Det påpekes imidlertid at det må gjennomføres tilstrekkelige tiltak for å hindre utlekking fra cellespunt/deponiet.

¹ Ingen toksiske effekter i Miljødirektoratets klassifiseringssystem for metaller og organiske miljøgifter i sjøvann og marine sedimenter (TA-2229/2007).

² Bakgrunnsnivå i Miljødirektoratets klassifiseringssystem for metaller og organiske miljøgifter i sjøvann og marine sedimenter (TA-2229/2007).

³ Omfattende akutt-toksiske effekter i Miljødirektoratets klassifiseringssystem for metaller og organiske miljøgifter i sjøvann og marine sedimenter (TA-2229/2007).

⁴ Kroniske effekter ved langtidseksponering i Miljødirektoratets klassifiseringssystem for metaller og organiske miljøgifter i sjøvann og marine sedimenter (TA-2229/2007).

⁵ Per Strand Eiendom (gnr/bnr. 58/763, 842, 858).

Regelverk

Tiltak i sedimenter kan medføre at eventuell forurensning på sjøbunnen virvles opp og bidrar til spredning av miljøgifter, men kan også påvirke biologisk mangfold, tilstand i overflatevann, viktige naturområder og friluftsliv. Dette er bakgrunnen for at forurensningsforskriftens § 22-3 setter et generelt forbud mot all mudring og dumping i sjø, unntatt når tillatelse er gitt i medhold av § 22-6 med vilkår, jf. forurensningsloven § 16.

Ved utøving av offentlig myndighet skal prinsippene i § 8 til § 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer under vurderingen, jf. § 7 i naturmangfoldloven.

Tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og god kjemiske tilstand, jf. vannforskriften § 4.

I henhold til § 12 i vannforskriften, kan ny aktivitet eller nye inngrep i en vannforekomst gjennomføres selv om dette medfører at miljømålene i § 4 ikke nås eller at tilstanden forringes, dersom dette skyldes: a) nye endringer i de fysiske egenskapene til en overflatevannforekomst eller endret nivå i en grunnvannforekomst, eller b) ny bærekraftig aktivitet som medfører forringelse i miljøtilstanden i en vannforekomst fra svært god tilstand til god tilstand.

Fylkesmannens vurdering

To av fire sedimentprøver i tiltaksområdet viste forurensning av TBT i tilstandsklasse V. Til sammenligning ble det ikke påvist tungmetaller, PAH eller PCB i de fire sedimentprøvene som ble undersøkt i tiltaksområdet, med unntak av en sedimentprøve hvor det ble påvist kobberkonsentrasjoner i tilstandsklasse III.

I et forsøk på å avgrense området med TBT- og kobber-forurensning, ble det tatt fem nye sedimentprøver av området (se kart i søknad for detaljer). Disse analysene viste imidlertid at sjøbunnen i området er betydelig forurenset av TBT.

Mudringen vil kunne medføre spredning av TBT, da miljøundersøkelsene viser at mudringsmassene er forurenset med TBT, og oppnår svært dårlig miljøtilstand i henhold til Miljødirektoratets klassifiseringssystem for metaller og organiske miljøgifter i sjøvann og marine sedimenter.

Det er ikke beskrevet i søknaden planlagte tiltak for å redusere partikkelspredning og spredning av forurensning under mudringa. Med bakgrunn i miljøundersøkelsene av sedimentene i tiltaksområdet, vurderer Fylkesmannen i Troms at det er en risiko for at tiltaket vil kunne spre forurensning fra sedimentene og ut i vannmassene.

For å forhindre spredning av forurensning er det satt vilkår i tillatelsen om at avbøtende tiltak som minimerer partikkelspredning, og dermed spredning av forurensning, skal benyttes under tiltaksperioden. Dette innebærer at det stilles krav om at det velges en mudringsmetode som gir minst mulig spredning av forurensete sedimenter.

Plan for avbøtende tiltak under mudring skal begrunnes og godkjennes av Fylkesmannen før tiltaket blir igangsatt. Med de vilkår som stilles, anses faren for spredning av forurensning under mudring å være akseptabel.

Det planlegges sprengning nær cellespunt ved deponi for forurensede masser. Det framkommer ikke av søknaden konkrete tiltak som er planlagt for å forhindre utlekking av forurensning fra deponi for forurensede masser ved for eksempel rystelser eller lignende som vil medføre at deponiet vil bli skadet. Det fremkommer heller ikke av søknaden om det er gjennomført risikovurdering med tanke på utslipp til ytre miljø ved sprengningsarbeid nær cellespunt.

Det er viktig å forhindre at sprengning medfører skader på deponi for forurensede masser, i og med at dette kan medføre utlekking av miljøgifter og metaller fra deponiet. Fylkesmannen setter derfor vilkår i vedlagte tillatelse om at fare for setninger og skader på deponi som følge av sprengning skal vurderes, og at avbøtende tiltak beskrives og tas med i plan for gjennomføring av tiltak og oversendes Fylkesmannen for godkjenning før tiltaket blir igangsatt. Fylkesmannen forutsetter at Harstad havn sørger for at tiltaket ikke kommer i strid med annen offentlig lovgivning, som for eksempel plan og bygningsloven.

Miljøundersøkelsene viser at TBT er påvist i tilstandsklasse V i overflatesediment fra samtlige stasjoner utenom stasjon 1 og stasjon 3. Fylkesmannen vurderer på bakgrunn av analysene at det er vanskelig å avgrense TBT-forurensninga i området, og at mudringsmassene derfor ikke kan legges i planlagt utfyllingsområde. Søker har oppgitt at mudringsmassene, som ikke skal legges i utfyllingsområdet, skal leveres til godkjent deponi. Ikke-forurenset sprengstein kan imidlertid benyttes i planlagt utfyllingsområde.

Av vannforskriften § 4 fremgår det at tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse. Den økologiske statusen for vannforekomsten ved Seljestad (Harstad havneområde; vannforekomsten er sterkt modifisert) er satt til «undefinert», mens den kjemiske tilstanden «oppnår ikke god» (vann-nett.no). På bakgrunn av vilkår i tillatelsen om at det skal gjøres avbøtende tiltak som minimerer partikkelspredning, og dermed spredning av forurensning, anser Fylkesmannen i Troms at det er liten risiko for at tiltaket vil forringe vannkvaliteten i området. Det omsøkte tiltaket vil kunne medføre at den kjemiske tilstanden i overflatevann forbedres.

Ved utøving av offentlig myndighet skal prinsippene i § 8 til § 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer under vurderingen, jf. § 7 i naturmangfoldloven. Søk i Naturbase.no viser ingen registrerte verneområder, prioriterte naturtyper eller prioriterte arter i området som kan påvirkes negativt av tiltaket, og det samme området ble mudret i forbindelse med miljøoppdyddingsprosjektet i Harstad havn.

Basert på disse opplysninger, og med krav om at avbøtende tiltak, som minimerer partikkelspredning, skal benyttes under mudring, vurderer Fylkesmannen i Troms at tiltaket ikke vil berøre naturmangfoldet i området.

Oppsummering og konklusjon

Med de vilkår som er satt i tillatelsen anser Fylkesmannen i Troms at prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 er ivaretatt.

Vi vurderer at samfunnsnyttene er større enn ulempene ved tiltaket. På bakgrunn av dette, og med krav om at vilkår følges som beskrevet i vedlagte tillatelse, gjør Fylkesmannen i Troms følgende:

Vedtak

Fylkesmannen i Troms gir herved tillatelse etter forurensningsforskriften § 22-6 til mudring i sjø ved Seljestad, gnr/bnr. 58/842 og 58/858 i Harstad kommune, og på område som vist i vedlegg til søknaden av 16. oktober 2015.

Vilkår for tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 16, og vist i vedlagte tillatelse av 1. februar 2016.

Tillatelsen er gyldig fra dags dato til 1. mars 2018.

Tillatelsen til utslipp fritar ikke for erstatningsansvar etter de alminnelige erstatningsregler jf. forurensningslovens § 10, annet ledd.

Vi gjør oppmerksom på at tiltakshaver selv er ansvarlig for å innhente andre nødvendige tillatelser, samt sørge for at virksomheten ikke kommer i strid med annen offentlig lovgivning.

Frister

Senest 6 uker etter at utfyllingsarbeidet er utført, skal tiltakshaver sende sluttrapport til Fylkesmannen.

Gebyr

Varsel om gebyr ble sendt til tiltakshaver den 26. januar 2016.

I kapittel 39 i forurensningsforskriften er det fastsatt at forurensningsmyndigheten skal innhente gebyr til statskassen for arbeid med tillatelser etter forurensningsloven. For tillatelser gjelder gebyrsatser fastsatt i § 39-4 (*Gebyr for arbeid med fastsettelse av nye tillatelser*) i forurensningsforskriften.

Kommentarer til varselet kan sendes Fylkesmannen i Troms innen 14 dager etter at varselet er mottatt, jf. forvaltningsloven § 16.

Klageadgang

Vedtaket kan etter forvaltningsloven § 28 påklages til Miljødirektoratet av sakens parter, eller andre med rettslig klageinteresse, innen 3 uker fra det tidspunktet underretning om avgjørelsen er kommet fram til vedkommende part. En eventuell klage skal angi det vedtaket som det klages over, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Fylkesmannen. En eventuell klage fører ikke til at iverksettelsen av vedtaket utsettes.

Fylkesmannen eller Miljødirektoratet kan, etter anmodning eller av eget tiltak, beslutte at vedtaket ikke skal iverksettes før klagefristen er ute eller klagen er avgjort (jf. forvaltningslovens § 42). Avgjørelsen av spørsmålet om iverksettelse kan ikke påklages (jf. forvaltningslovens § 2 bokstav b, jf. § 28)."

Med visse begrensninger har partene rett til å se dokumentene i saken, og Fylkesmannen vil på forespørsel kunne gi nærmere opplysninger vedrørende denne saken.

Med hilsen

Evy Jørgensen e.f.
miljøverndirektør

Per Kristian Krogstad
fagansvarlig

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ikke håndskrevne signaturer.

Kopi til:

Kystverket	Postboks 1502	6025	Ålesund
Harstad kommune	Postmottak	9479	Harstad
Per Strand Eiendom AS	Margrethe Jørgensens vei 6	9406	Harstad
Multiconsult	Fiolvegen 16	9016	Tromsø

Fylkesmannen i Troms
Romssa Fylkkamánni

Tillatelse etter forurensningsloven til mudring av sedimenter i sjø ved Seljestad for Harstad Havn

Tillatelsen er gitt i medhold i forskrift om begrensnig av forurensning (forurensningsforskriften) § 22-6, og av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 16. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger gitt i søknad av 16. oktober 2015. Vilåårene framgår nedenfor.

Tillatelsen gjelder fra dags dato til 1. mars 2018.

Virksomheten må på forhånd avklare skriftlig med Fylkesmannen i Troms endringer som kan ha miljømessig betydning.

Bedrifts- og anleggsdata

Virksomhet (<i>ansvarlig enhet</i>)	Harstad Havn
Postadresse	Boks 193, 9482 Harstad
Org. nummer (<i>bedrift</i>)	974795647
Anleggsnavn	Utdyping Seljestad
Lokalitetsangivelse (mudringslokalitet)	N 7631887 - Ø 562375 <small>Euref 89 UTM-sone 33</small>
Kommune og fylke	Harstad – Troms

Fylkesmannen i Troms' referanser

Tillatelsesnummer: 2016.0088.T	Tillatelsens gyldighet: 1.3.2018	
Arkivkode: 2015/6108-3		Risikoklasse ⁶ 3
Tillatelse gitt: 1.2.2016	Endringsnummer:	Sist endret:

Evy Jørgensen e.f.
miljøverndirektør

Per Kristian Krogstad
fagansvarlig

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ikke håndskrevne signaturer.

⁶ Jf. forurensningsforskriftens kapittel 39 om gebyr til statskassen for arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven.

Vedlegg

Vilkår for tillatelse til mudring av bunnsedimenter ved Seljestad

Generelle vilkår

1. Harstad Havn er ansvarlig for at vilkårene i tillatelsen blir overholdt, og plikter å sørge for at den som skal gjennomføre tiltakene er kjent med vilkårene som gjelder.
2. Harstad Havn er selv ansvarlig for å avklare eventuelle privatrettslige forhold og sørge for at tiltaket ikke kommer i strid med annen offentlig lovgivning.
3. Fylkesmannen kan oppheve eller endre vilkårene i tillatelsen, sette nye vilkår, og om nødvendig kalle tillatelsen tilbake, dersom vilkår gitt etter forurensningsloven § 18 er til stede. Fylkesmannen har på samme grunnlag rett til, på ethvert tidspunkt, å stoppe arbeidene.
4. Ved eventuelle endringer av oppsatte planer, skal Fylkesmannen varsles skriftlig i god tid før endringene ønskes gjennomført.
5. Harstad Havn skal varsle Fylkesmannen om unormale forhold som har, eller kan få forurensningsmessig betydning.
6. Fylkesmannen skal informeres per epost om når anleggsarbeidene starter. Straks anleggsarbeidene er sluttført, skal Fylkesmannen likeledes informeres.

Internkontroll

7. Tiltakshaver plikter å etablere internkontroll for tiltakene, jf. internkontrollforskriften. Internkontrollen skal sikre og dokumentere at tiltakene utføres i tråd med vilkår i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter for disse lovene. Tiltakshaver plikter til enhver tid å ha oversikt over alle aktiviteter som kan medføre forurensning, og kunne redegjøre for risikoforhold og tiltak for å sikre at vilkårene overholdes. Tiltakshaver plikter å holde internkontrollen oppdatert.
8. Tiltakshaver plikter å påse at den som til enhver tid mudrer, transporterer eller deponerer mudringsmasser, har internkontrollsystem i tråd med vilkår 8.

Mudring av masser

9. Tillatelsen gjelder mudring av tilsammen inntil 2500 m³ løsmasser og fjerning av 2200 m³ sprengstein ved Seljestad, som angitt på kartvedlegg i søknaden.
10. Mudring og transport skal utføres kontrollert med en metode/teknologi som gir minst mulig negative konsekvenser for miljøet. En skal til enhver tid påse at masser ikke fraktes med vannstrømmen ut av anleggsområdet.
11. Spredning av forurensning ved søl under mudring og transport skal unngås.

Plan for avbøtende tiltak for å redusere partikkelspredning og spredning av forurensning under mudring skal begrunnes og godkjennes av Fylkesmannen før tiltaket blir igangsatt.

12. Sprengning skal ikke medføre skader på deponi for forurensede masser. Harstad Havn er selv ansvarlig for å avklare eventuelle privatrettslige forhold, og sørge for at tiltaket ikke kommer i strid med annen offentlig lovgivning, som for eksempel plan og bygningsloven.

Fare for setninger og eventuelt andre skader på deponi som følge av sprengning skal vurderes i forkant av tiltak, og det skal utarbeides en plan for avbøtende tiltak (sikringstiltak/tettetiltak) for å forhindre utlekking av forurensning fra deponi for forurensede masser. Dette skal godkjennes av Fylkesmannen før tiltaket blir igangsatt.

13. Operatøren skal føre loggbok med oversikt over mengder, område og tidspunkt for opptak av muddermasser. Opptak av eventuelle fremmedlegemer, jf. undervannsarkeologisk dokumentasjon av mudderområdene (avfall, skrot) samt disponering av disse skal loggføres. Loggboken skal til enhver tid være tilgjengelig for forurensningsmyndigheten ved eventuell kontroll. Kopi av loggboken skal følge med som vedlegg til endelig rapport.

Disponering av masser

14. Mudringsmasser skal leveres til godkjent deponi, mens sprengstein skal disponeres til samfunnsnyttige formål.

Rapportering

15. Senest 6 uker etter at tiltaket er utført, skal tiltakseier sørge for at det sendes sluttrapport til Fylkesmannen. Sluttrapporten fra arbeidet skal minimum inneholde:

- Kart over området som er mudret.
- Arbeidets utførelse - herunder beskrivelse av utstyret og teknologien som ble benyttet i de forskjellige arbeidsprosessene og eventuelle avvik.
- Mengde muddermasse (kopi av loggbok skal vedlegges).
- Mengde masser som er gått til lokale byggetiltak (kopi av loggbok).
- Mengde skrot (kg) som er plukket opp og hvor mye som er gått til deponering i godkjent avfallsanlegg eller til gjenvinning.

Endringer som tiltakseier ønsker å foreta utover gitte vilkår, må avklares skriftlig med Fylkesmannen.